

АКПАР АУДИТ ХХК

“МОН-ИТ БУЛИГААР” ХК

**2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

**АУДИТЫГ ДУУСГАВАР БОЛГОСОН
ТУХАЙ ТАЙЛАН**

ТАЙЛАНГ БЭЛТГЭСЭН:

АГУУЛГА:

хуудас

“Акпар-Аудит” компанийн:

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ерөнхий захирал

Х.Баянбай

Аудитын дүгнэлт 2

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл 3

Байгууллагын талаархи мэдээлэл 3

Материаллаг байдлын түвшин 3

Аудитор

М.Хосбаяр

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 3

Тасралтгүй үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл 3

Балансын дараах үйл явдал 3

Чанарын хяналтын менежер

Д.Хишигсүрэн

Аудит хийгдсэн Санхүүгийн байдлын тайлан 4

Аудит хийгдсэн Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан 5

Аудит хийгдсэн Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 5

Аудит хийгдсэн Мөнгөн гүйлгээний тайлан 6

Аудитын тайлантай холбоотой
асуудлаар нэмж тодруулах, асууж
лавлах зүйл байвал 91919758
дугаарын утсаар харилцана уу

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

Мөнгөн хөрөнгө 7

Дансны авлага 7

Татварын авлага 7

Бусад авлага 8

Бараа материал 8

Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо 8

Үндсэн хөрөнгө 8

Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл 9

Биет бус хөрөнгө 9

Биет бус хөрөнгийн хорогдол 9

Богино хугацаат өглөг 9

Урт хугацаат зээл 10

Үйл ажиллагааны орлого 10

Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого 10

Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг 10

Удирдлагын зардал 11

Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал 11

Аудитороос өгсөн зөвлөмж 12

ХАЯГ:

Баянзүрх дүүрэг, 3-р хороо,

Токиогийн гудамж 45а,

Оршил төвийн 7 давхар 701 тоот

Утас: 91919758

E-mail: akpar.audit@gmail.com

bayanbai_havdan@yahoo.com

Улаанбаатар хот

2021 оны 3-р сар

**“МОН-ИТ БУЛИГААР” КОМПАНИЙН
УДИРДЛАГАД**

**Хараат бус аудиторын
тайлан**

Бид Аудитын тухай хуулийн 10 дугаар зүйл, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн холбогдох заалтуудыг үндэслэн “Мон-Ит Булигаар” ХК-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон Санхүүгийн байдлын тайлан, Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан буюу тайлангийн тодруулгуудаас бүрдсэн жилийн эцсийн Санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар “Мон-Ит Булигаар” ХК-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгон бэлтгэсэн санхүүгийн тайлангууд нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС), Монгол Улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн. АОУС-д заасан аудиторын хүлээх үүрэг, хариуцлагыг “Санхүүгийн тайлангийн аудитад аудиторын хүлээх үүрэг, хариуцлага” гэсэн хэсэгт тусгаж харуулав. Аудитын ажилд хамааралтай хараат бус байдлын болон ёс зүйн шаардлагуудыг бүрэн биелүүлж ажилласан. Бидний олж авсан баримт нотолгоонууд дээрх дүгнэлтийг гаргахад хангалттай, тохиромжтой гэж үзэж байна.

Санхүүгийн тайланд удирдлагын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Санхүүгийн тайлангаа СТОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон түүнд нийцүүлэн гаргасан заавар журмын дагуу бэлтгэж, үнэн зөв толилуулах, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг холбогдох стандарт, хуульд нийцүүлэн боловсруулан, тогтмол мөрдөж ажиллах нь тухайн байгууллагын удирдлагын үүрэг болно.

Мөн түүнчлэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдлыг хангах, хөрөнгийг янз бүрийн зальт ажиллагаанд өртүүлэхгүй байхаар дотоод хяналтын системийг бий болгох, байгууллагын үйл ажиллагааны болон нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурь, зарчмыг хангаж ажиллах нь байгууллагын удирдлагын хариуцлага юм.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад аудиторын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Аудиторын гол зорилго нь үйлчлүүлэгчийн санхүүгийн тайлангууд нь алдаа эсвэл залилангийн улмаас материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэхэд дүгнэлт өгөхөд оршино. Тодорхой дүгнэлтэд хүрэхийн тулд АОУС-д нийцүүлэн боловсруулсан горимын дагуу шалгалт хийж, хангалттай, тохиромжтой баримт нотолгоо цуглуулах нь аудиторын үүрэг юм.

Аудитын горимуудыг батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу аудитор өөрийн шийдлээр сонгох ба ирүүлсэн алдаа, зөрчил нь материаллаг буюу байгууллагын удирдлага болон хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх эсэхэд дүн шинжилгээ хийж, түүнд тохирсон дүгнэлт өгнө.

Аудитын шалгалтаар байнга алдаа зөрчил илрэх ёстой гэсэн ойлголт байж болохгүй бөгөөд бидний илрүүлсэн алдаа, зөрчил материаллаг бус бол түүнийг арилгуулах талаар тодорхой зөвлөгөө өгч ажиллана.

Цаасан болон цахим хэлбэрээр бэлтгэсэн аудитын ажлын баримтууд нь тус компанийн өмч бөгөөд аудиторын тайлан, зөвлөмжийн хамт 10 жил хадгална.

ЗАХИРАЛ

Х.БАЯНБАЙ

Огноо: 2021-03-17

Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг,
6-р хороо, Гео төвийн байр, 407, 408, 409 тоот.
Утас: 976-11-462131, 976-91919758, 976-96969758.
И-мэйл: akpar.audit@gmail.com

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл

Харилцан тохиролцож байгуулсан гэрээний дагуу "Мон-Ит Булигаар" компанийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Аудитыг "Аудитын тухай", "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай", "Компанийн тухай" хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн боловсруулсан дотоод горимын дагуу гүйцэтгэв.

Байгууллагын талаарх мэдээлэл

1	Байгууллагын нэр	" Мон-Ит Булигаар" ХК
2	Компанийн улсын бүртгэлийн дугаар	9010001072
3	Компанийн регистрийн дугаар	2039184
4	Үйл ажиллагааны чиглэл	Гутлын дээд биений материал үйлдвэрлэх, Арьс шир боловсруулалт, худалдаа, худалдааны зуучлал, гадаад худалдаа
5	Компанийн хаяг байршил	Хан-Уул, 2-р хороо

Материаллаг байдлын түвшин

Материаллаг байдлын түвшинг тэвчиж болох хамгийн багаар буюу нийт орлогын 2.0 хувиар тогтооход 60.2 сая төгрөг байна.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд Дабль аксиом Аудит ХХК хийж ямар нэг зөвлөмж өгөөгүй байна.

Тасралтгүй үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл

Ирээдүйд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахад нөлөөлөх, эргэлзээ төрүүлэх нөхцөл байдал илрээгүй.

Балансын дараах үйл явдал

Балансын дараа онцгой зүйл илрээгүй.

АУДИТ ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

(Төгрөгөөр)

БАЛАНСЫН ЗҮЙЛ	2019 он	2020 он
1. ХӨРӨНГӨ		
1.1 Эргэлтийн хөрөнгө		
Мөнгөн хөрөнгө	28 178 476,00	25 878 272,00
Дансны авлага	1 879 387 580,00	1 326 474 533,00
Татвар, шимтгэлийн авлага	-	302 055 816,00
Бусад авлага	-	797 289,00
Бараа, материал	2 504 161 933,00	4 282 101 666,00
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо	83 189 367,00	196 784 517,00
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	4 494 917 356,00	6 134 092 093,00
1.2 Эргэлтийн бус хөрөнгө		
Үндсэн хөрөнгө	9 982 440 912,00	9 980 498 799,00
Биет бус хөрөнгө	1 655 802 500,00	1 496 852 448,00
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	11 638 243 412,00	11 477 351 247,00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	16 133 160 768,00	17 611 443 340,00
2. ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ		
2.1 Өр төлбөр		
Дансны өглөг	1 770 574 818,00	4 168 486 514,00
Татвар, шимтгэлийн өглөг	162 716 569,00	558 075 892,00
Богино хугацаат зээл	2 498 202 591,00	2 187 556 788,00
Хүүний өглөг	31 603 734,00	535 400 018,00
Урьдчилж орсон орлого	124 584 250,00	50 000 000,00
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	-	-
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	4 587 681 962,00	7 499 519 212,00
Урт хугацаат зээл	3 619 590 509,00	3 619 590 509,00
Урт хугацаат өр төлбөр	-	-
Бусад урт хугацаат өр төлбөр	-	-
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	3 619 590 509,00	3 619 590 509,00
Өр төлбөрийн нийт дүн	8 207 272 471,00	11 119 109 721,00
2.2 Эзэмшигчдийн өмч		
Хувийн өмч	40 021 200,00	40 021 200,00
Нэмж төлөгдсөн капитал		
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	4 939 092 300,00	4 939 092 300,00
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	266 001 000,00	266 001 000,00
Хуримтлагдсан ашиг, (алдагдал)	2 680 773 797,00	1 247 219 119,00
Тайланг үеийн	-	(1 433 554 678,00)
Өмнөх үеийн	2 680 773 797,00	2 680 773 797,00
Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	7 925 888 297,00	6 492 333 619,00
ӨР ТӨЛБӨР, ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	16 133 160 768,00	17 611 443 340,00

Хавсралт тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

АУДИТ ХИЙГДСЭН ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

(Төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого		
Борлуулалтын орлого	609 735 570,54	2 965 138 608,05
Борлуудсан бүтээгдэхүүний өртөг	486 901 335,53	3 429 779 173,55
Нийт ашиг (алдагдал)	122 834 235,01	(464 640 565,50)
Үйл ажиллагааны зардал	611 362 744,30	1 016 493 165,90
Үйл ажиллагааны ашиг, (алдагдал)	(488 528 509,29)	(1 481 133 731,40)
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	64 886 865,66	47 579 053,70
Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	244 918 055,98	-
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг, (алдагдал)	(668 559 699,61)	(1 433 554 677,70)
Орлогын татварын зардал	1 500,00	-
Цэвэр ашиг, (алдагдал)	(668 561 199,61)	(1 433 554 677,70)

АУДИТ ХИЙГДСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

(Төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Хувьцаат капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эзтйн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг, (алдагдал)	Нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	40 021 200,00	4 939 092 300,00	266 001 000,00	2 680 773 797,00	7 925 888 297,00
Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
Өмчид гарсан өөрчлөлт					-
Нөгдол ашиг					-
Тайланг оны ашиг, (алдагдал)				(1 433 554 677,70)	(1 433 554 677,70)
2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	40 021 200,00	4 939 092 300,00	266 001 000,00	1 247 219 119,30	6 492 333 619,30

Хавсралт тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

АУДИТ ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

(Төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2019 он	2020 он
<i>Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ</i>		
Мөнгөн орлогын дүн	650 063 621,63	2 700 349 636,04
Борлуулалтын болон худалдан авагчдаас орсон мөнгө	552 963 581,18	2 407 132 014,04
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	4 418 039,33	-
Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	1 385 600,00	-
Бусад	91 296 401,12	293 217 622,00
Мөнгөн зарлагын дүн	6 079 521 645,75	2 056 428 492,47
Ажиллагсад олгосон мөнгө	344 409 531,87	616 412 867,07
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн мөнгө	29 410 970,58	-
Түүхий эд, материал худалдан авахад төлсөн мөнгө	5 173 726 278,21	718 991 614,50
Ашиглалтын зардалд төлсөн мөнгө	313 914 583,09	378 860 884,19
Түлш, шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэл	31 878 876,39	49 114 107,15
Төлсөн хүү	-	155 811 521,00
Татварын байгууллагад төлсөн	6 928 994,25	26 268 944,00
Даатгалын байгууллагад төлсөн	-	200 000,00
Бусад	179 252 411,36	110 768 554,56
Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(5 429 458 024,12)	643 921 143,57
<i>Хоронго оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ</i>		
Мөнгөн орлогын дүн	14 967,54	-
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
Хүлээн авсан хүүний орлого	14 967,54	-
Мөнгөн зарлагын дүн	6 268 036,36	-
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	6 268 036,36	-
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	-	-
Хоронго оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(6 253 068,82)	-
<i>Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ</i>		
Мөнгөн орлогын дүн	5 541 095 163,00	18 160 170,00
Зээл авсан	5 541 095 163,00	18 160 170,00
Хүүгийн орлого	-	-
Бусад	-	-
Мөнгөн зарлагын дүн	78 776 274,05	664 381 903,08
Зээл төлсөн	-	658 831 903,08
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	77 253 957,58	-
Хандив	-	5 550 000,00
Валютын ханшийн зөрүү	1 522 316,47	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	5 462 318 888,95	(646 221 733,08)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	26 607 796,01	(2 300 589,51)
Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1 570 679,99	28 178 476,00
Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	28 178 476,00	25 878 272,00

Хавсралт тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДИЙН ТОДРУУЛГА

Санхүүгийн тайланд тусгагдсан хөрөнгө болон түүний эх үүсвэрийн үлдэгдэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мөнгөн хөрөнгө

Төрийн банканд төгрөгийн болон ам долларын харилцах данстай
Түргэн борлогдох үнэт цаас зэрэг мөнгөн хөрөнгөтэй адилтгах бусад хөрөнгө байхгүй байна.

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Валютын төрөл	2019 он	2020 он
<i>Бэлэн мөнгө</i>			
Мөнгөн касс	MNT	26 456 729,94	24 156 140,43
Бэлэн мөнгөний дүн		26 456 729,94	24 156 140,43
Төрийн банк	MNT	1 252 832,00	1 252 832,00
Төрийн банк	MNT	2 000,00	2 000,00
Төрийн банк	MNT	162 894,07	162 894,07
Төрийн банк	MNT	64 475,00	64 901,68
Төрийн банк	USD	139 781,50	140 706,55
Төрийн банк	USD	99 764,29	98 796,63
Банкин дахь мөнгийн дүн		1 721 746,86	1 722 130,93
Нийт мөнгөн хөрөнгийн дүн		28 178 476,80	25 878 271,36

Дансны авлага

Дансны авлага нь орлого гэж хүлээн зөвшөөрөгдсөн боловч хараахан хүлээж аваагүй байгаа бараа, үйлчилгээний үнэ болон бусад өр төлбөрөөс бүрддэг байна.

Авлагыг эцсийн дүнд цуглуулахаар тооцолж буй мөнгөн дүнгээр бүртгэдэг. Санхүүгийн тайланд нийт авлагаас найдваргүй авлагын нөөцийг хассан дүнгээр буюу цэвэр боломжит дүнгээр тусгадаг.

Тус компанийн хувьд дотоодын байгууллагаас авах авлагыг дансны авлагаар бүртгэсэн байна.

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Харилцагч байгууллагаас авах авлага	1 879 387 580,00	1 326 474 533,00
Дансны авлагын нийт дүн	1 879 387 580,00	1 326 474 533,00

Татварын авлага

Татварын авлагаар илүү төлөгдсөн НӨАТ-ыг бүртгэсэн байна.

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
НӨАТ-ын авлага	-	302 055 816,00
Нийт авлагын дүн	-	302 055 816,00

Бусад авлага

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Ажилчдаас авах авлага	-	797 289,00
Нийт дүн	-	797 289,00

Бараа материал

Байгууллагын үйл ажиллагааны тасралтгүй байдлыг хангах зорилгоор бэлтгэсэн түүхий эд материал, дуусаагүй үйлдвэрлэл, бараа материалыг бараа материалын дансанд бүртгэсэн байна.

Бараа материалын үлдэгдэл дараах байдалтай байна.

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Түүхий эд материал	28 081 818,18	615 241 151,69
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	1 536 082 636,45	1 819 527 726,78
Бараа материал	939 997 478,37	1 847 332 787,53
Бараа материалын дүн	2 504 161 933,00	4 282 101 666,00

Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо

Тус дансанд бэлтгэн нийлүүлэгчид төлсөн урьдчилгаа төлбөрийг бүртгэсэн байна.

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
НӨАТ-ын авлагын тооцоо	83 189 367,00	139 599 516,20
Урьдчилж төрсөн зардал	-	40 624 932,80
Урьдчилж төрсөн төлбөр тооцоо	-	16 560 068,00
Нийт дүн	83 189 367,00	196 784 517,00

Үндсэн хөрөнгө

Байгууллагын үйл ажиллагаанд зайлшгүй шаардлагатай үндсэн хөрөнгийг дараах байдлаар ангилан бүртгэсэн байна.

Хөрөнгийн ангилал	Оны эхний үлдэгдэл	Өөрчлөлт		Оны эцсийн үлдэгдэл
		нэмэгдсэн	хасагдсан	
Барилга байгууламж	16 816 177 696,88	504 897 753,23	-	17 321 075 450,11
Машины, тоног төхөөрөмж	3 324 668 868,27	37 564 850,00	-	3 362 233 718,27
Тээврийн хэрэгсэл	18 270 550,00	-	-	18 270 550,00
Тавилга эд хогшил	29 841 425,01	342 400,00	-	30 183 825,01
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	8 724 400,00	254 909,09	-	8 979 309,09
Бусад үндсэн хөрөнгө	761 876 391,60	8 682 636,36	-	770 559 027,96
Үндсэн хөрөнгийн дүн	20 959 559 331,76	551 742 548,68	-	21 511 301 880,44

Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл

Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг хөрөнгийн ашиглах хугацааг үндэслэн шулуун шугамын аргаар байгуулсан байна.

Хөрөнгийн ангилал	Оны эхний үлдэгдэл	Өөрчлөлт		Оны эцсийн үлдэгдэл
		нэмэгдсэн	хасагдсан	
Барилга байгууламж	9 270 563 618,33	197 470 254,45	-	9 468 033 872,78
Машин, тоног төхөөрөмж	1 352 009 940,53	277 352 198,02	-	1 629 362 138,55
Тээврийн хэрэгсэл	9 545 105,10	1 830 950,35	-	11 376 055,45
Тавилга эд хогшил	-	3 058 553,54	-	3 058 553,54
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	1 199 866,67	2 978 671,76	-	4 178 538,43
Бусад үндсэн хөрөнгө	343 799 889,13	70 994 033,48	-	414 793 922,61
Элэгдлийн дүн	10 977 118 419,76	553 684 661,60	-	11 530 803 081,36
Үлдэгдэл өртөг	9 982 440 912,00			9 980 498 799,08

Биет бус хөрөнгө

Биет бус хөрөнгийн дансанд компьютерийн програм хангамж болон газар эзэмших эрхийг бүртгэсэн байна.

Хөрөнгийн ангилал	Оны эхний үлдэгдэл	Өөрчлөлт		Оны эцсийн үлдэгдэл
		нэмэгдсэн	хасагдсан	
Програм хангамж	-	9 095 000,00	-	9 095 000,00
Газар эзэмших эрх	1 655 802 500,00	-	-	1 655 802 500,00
Биет хөрөнгийн дүн	1 655 802 500,00	9 095 000,00	-	1 664 897 500,00

Биет бус хөрөнгийн хөрөгдөл

Хөрөнгийн ангилал	Оны эхний үлдэгдэл	Өөрчлөлт		Оны эцсийн үлдэгдэл
		нэмэгдсэн	хасагдсан	
Програм хангамж	-	2 147 511,40	-	2 147 511,40
Газар эзэмших эрх	-	165 897 540,40	-	165 897 540,40
Биет бус хөрөнгийн элэгдлийн дүн	-	168 045 051,80	-	168 045 051,80
Үлдэгдэл өртөг	1 655 802 500,00			1 496 852 448,20

Богино хугацаат өглөг

Богино хугацаат өглөгөөр харилцагч байгууллагад өгөх өглөг болон дутуу төлөгдсөн татварыг бүртгэсэн байна.

Банкны богино хугацаат зээлийн дансанд 2019.05.15-нд Капитрон банкнаас авсан 5 жилийн хугацаатай, жилийн 10.0 хувийн хүүтэй 1.3 сая төгрөгийн зээл мөн банкнаас 2019.11.14-нд авсан 2.5 тэрбум төгрөгийн зээлийг тус тус бүртгэсэн байна.

"Мон-Ит Булсаар" ХК-ийн 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудит

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
<i>Дансны өглөг</i>		
Харилцагч байгууллагад өгөх өглөг	1 770 574 817,99	3 189 262 763,22
Дансны өглөг савро	-	174 360 773,13
Ажилчдад өгөх өглөг	-	33 908 347,04
Хувь хүмүүст өгөх өглөг	-	770 954 631,00
Хүүний өглөг	31 603 734,77	535 400 018,19
Дансны өглогийн дүн	1 802 178 552,76	4 703 886 532,58
ААНОАТ-ын өр	1 496,75	1 496,75
НДШ-ийн өглөг	76 161 599,41	142 395 766,52
НОАТ-ын өглөг	7 475 195,97	300 923 956,47
ХХОАТ-ын өр	60 415 387,71	84 723 803,74
Бусад татварын өглөг	18 662 888,32	30 030 868,30
Татвар, шимтгэлийн өглогийн дүн	162 716 568,16	558 075 891,78
Банкны богино хугацаат зээл	2 498 202 591,08	2 187 556 788,00
Урьдчилж орсон орлого	124 584 250,00	50 000 000,00
Богино хугацаат өр, төлбөрийн дүн	4 587 681 962,00	7 499 519 212,36

Урт хугацаат зээл

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Урт хугацаат зээл USD	3 619 590 509,00	3 619 590 509,00
Урт хугацаат зээлийн дүн	3 619 590 509,00	3 619 590 509,00

2020 оны нийт орлого, зардал нь дараах байдалтай байна.

Үйл ажиллагааны орлого

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Бараа материалын борлуулалтын орлого	609 735 570,54	2 965 138 608,05
Үйл ажиллагааны орлогын дүн	609 735 570,54	2 965 138 608,05

Үйл ажиллагааны бус орлого

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Түрээсийн орлого	19 824 023,89	-
Хүүний орлого	14 967,54	-
Засгийн газрын буцалтгүй тусламжийн орлого	-	47 578 669,63
Бусад орлого	45 047 874,23	384,07
Үйл ажиллагааны бус орлогын дүн	64 886 865,66	47 579 053,70

Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	486 901 335,53	3 429 779 173,55
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртгийн дүн	486 901 335,53	3 429 779 173,55

Удирдлагын зардал

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Цалингийн зардал	137 622 300,00	228 186 505,95
Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	18 715 300,00	90 145 340,32
Ажилчдад олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж	-	2 503 783,70
Албан татвар, хураамжийн зардал	-	16 077 355,98
Мэргэжилийн үйлчилгээний зардал	22 717 600,00	7 849 319,64
Аудитын үйлчилгээний зардал		2 030 909,00
Сургалтын зардал	1 888 100,00	146 429,09
Шуудан холбооны зардал	1 900 100,00	4 678 621,21
Бичиг хэргийн зардал	1 906 400,00	13 670 900,37
Засварын зардал	9 718 800,00	-
Ашиглалтын зардал	25 120 300,00	4 607 916,21
Албан томилолтын зардал	15 443 700,00	642 600,00
Зар сурталчилгааны зардал	8 586 900,00	21 984 553,74
Элэгдэл, хорогдолын зардал	59 218 600,00	450 796 344,97
Түрээсийн зардал	6 059 800,00	
Шатахууны зардал	11 465 200,00	9 744 682,04
Хөдөлмөр хамгааллын зардал	273 300,00	5 093 598,95
Хоол, унааны зардал	11 558 800,00	8 053 255,72
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	7 832 400,00	5 315 208,11
Харуул хамгааллын зардал	19 200 000,00	27 451 000,00
Урсгал засварын зардал	-	54 177 051,05
Тээврийн зардал	785 000,00	13 367 837,15
Зочид төлөөлөгч хүлээн авах зардал	1 487 100,00	3 499 008,19
Баяр ёслолын арга хэмжээний зардал	-	2 729 179,09
Хүүний зардал	239 915 200,00	8 539 680,00
Торгууль алдангийн зардал	-	3 020 000,00
Шагнал урамшууллын зардал	-	12 000,00
Шимтгэлийн зардал	-	68 060,00
Усны зардал	-	5 934 345,95
Дулааны зардал	-	17 719 253,11
Сэлбэг, багаж хэрэгслийн зардал	-	2 815 390,00
Бусад зардал	9 947 844,30	5 633 036,36
Үйл ажиллагааны зардлын дүн	611 362 744,30	1 016 493 165,90

Үйл ажиллагааны бус зардал

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2019 он	2020 он
Ханшийн зөрүүний гарз	126 234 438,35	
Бусад зардал	118 683 617,63	-
Үйл ажиллагааны бус зардлын дүн	244 918 055,98	-
Нийт зардлын дүн	856 280 800,28	1 016 493 165,90

АУДИТОРУУДААС САНАЛ БОЛГОХ ЗӨВЛӨМЖ

Танай компанийн 2020 оны санхүүгийн тайланд аудит хийж дууссантай холбогдуулан дараах зөвлөмжийг өгч байна.

1. Байгууллагын аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээн дэх дүрмийн сангийн хэмжээ санхүүгийн тайлан дахь дүрмийн сангийн хэмжээнээс зөрсөн байна. Зөрүүг арилгах.
2. Гадаад валютаар өгөх өглөг, урт хугацаат зээл болон харилцах дансны үлдэгдэлд ханшийн тэгшитгэл хийдэггүй байна. Улирал, жилийн эцэст валютаар өгөх өглөг, урт хугацаат зээл болон харилцах дансны үлдэгдэлд тухайн улирал, жилийн эцсийн өдрийн Монгол банкнаас тогтоосон ханшийг үндэслэн ханшийн тэгшитгэл хийж байх нь зүйтэй.
3. Санхүүгийн тайлан дахь НДШ-ийн өглөгийн үлдэгдэл, НДШ-ийн тайлан дахь үлдэгдлээс зөрсөн байна. Нийгмийн даатгалын газартай тооцоо нийлж, зөрүүг арилгах.
4. Санхүүгийн тайлан дахь татварын өглөгийн үлдэгдэл, татварын цахим систем дэх үлдэгдлээс зөрсөн байна. Татварын байгууллагатай тооцоо нийлж, зөрүүг арилгах.

"АКПАР-АУДИТ" КОМПАНИ